

Annette Lindell

Kommunstyrelsen

Svar på motion från Bo Lagercrantz (SD) angående införande av trygghetsvakter i Danderyds kommun

Ärende

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 6 maj 2019 (§ 62) väckte Bo Lagercrantz (SD) en motion om att Danderyds kommun ska införa ”kommunala trygghetsvakter”. Med begreppet ”trygghetsvakter” avses enligt motionären ”att kommunen anlitar väktare eller ordningsvakter som har ett specifikt uppdrag att arbeta för ökad trygghet hos kommuninvånarna”.

Kommunledningskontoret konstaterar att Danderyds kommun under de senaste åren successivt utökat nyttjandet av väktare vad avser omfattning och uppdatering av uppdragets innehåll. Detta har skett för att minska vissa typer av brottslighet och för att öka tryggheten på otrygga platser. Utökningen har skett inom ramen för tillgängliga resurser 2019 och särskilt tillförda medel 2020 som en trygghetssatsning. Därmed föreslås att motionen bör anses vara besvarad.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att motionen ska anses vara besvarad.

Bakgrund

I motionen föreslås sammanfattningsvis att Danderyds kommun ska utöka sina väktarresurser vid otrygga platser, till exempel där unga utsatts för rån. Förslaget innebär att kommunalt anlitade väktare, i motionen omnämnda som ”trygghetsvakter”, ska arbeta för ökad trygghet. Enligt förslaget ska de arbeta proaktivt, uppsökande och brottsförebyggande. De ska samverka med andra nyckelfunktioner för trygghet och mot brott. Utöver det ska de utföra traditionellt väktararbete som att rycka ut på larm och bevaka platser. Trygghetsvakterna föreslås även arbeta förebyggande mot inbrott under de perioder då det sker många inbrott, exempelvis under sportlov.

I motionen motiveras utökningen av väktarnas antal och uppdrag mot bakgrund av det finns ett stort behov av trygghetsskapande åtgärder. Ökningen av personrån under det första kvartalet 2019 nämns som ett

Annette Lindell

argument. I övrigt nämns inbrott som ett problem som väktarna bör arbeta mot.

Kommunledningskontorets utredning

Danderyds kommun har sedan 2016 ett avtal med Securitas om bevakningsuppdrag och tillhörande tjänster (KS 2016/0136). Avtalet har förlängts till och med den 31 december 2021. Uppdragets huvudaktiviteter är tillsyn av fastigheter samt uttryckningar vid larm men avtalet föreskriver även att väktarna ska utföra brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Väktare ska exempelvis samverka med nyckelaktörer, delta i arbete för att utveckla metoder för att förhindra brott samt skapa sociala kontakter med medborgare, särskilt med ungdomar, för att i samverkan med dem skapa en trygg och säker kommun. De brottsförebyggande och trygghetsskapande uppgifterna är beskrivna i ovan nämnda avtal i form av en hänvisning till de arbetsuppgifter som är formulerade i upphandlingsunderlaget.

Danderyds kommun har utökat befintlig väktarrondering med ytterligare en resurs med start i oktober 2019 (KS 2019/0219) som ett tjänstemannainitiativ inom ramen för befintlig budget. En starkt bidragande faktor till att väktarresurserna utökades var den ökning av råån som motionären har uppmärksammat. Uppdraget för den utökade resursen är att fokusera på ett antal brottsutsatta och upplevt otrygga platser¹ under kvällar och nätter, veckans alla dagar. I uppdraget ingår även att ha särskilt fokus på ett antal specificerade ordningsstörningar och brott såsom tillgrepp, olovliga bosättningar och narkotikabrott. Uppdraget kommer att förlängas med stöd av de medel som tillfördes i budgeten 2020 som en särskild trygghetssatsning.

¹ De utvalda platserna är Mörby Centrum med grusparkeringen, Danderyds Sjukhus med kollektivtrafik och tunnar, Vendevägen med gångstråk och parkering samt lokalbanestationen Mörby. Platserna kan sägas utgöra ett sammanhängande område och omfattar de största knutpunkterna för kollektivtrafik i kommunen. Brottsutsattheten har bedömts utifrån antal anmälda brott och tar inte hänsyn till antalet individer som vistas per tidsenhet på platsen.

Annette Lindell

Under tider då det finns en förhöjd risk för inbrott (till exempel under sportlov) har en väktarresurs anlitats med syfte att cirkulera i bostadsområden för att förebygga inbrott.² Vaktarna har i uppdrag att vara uppmärksamma på tecken som kan tyda på bostadsinbrott, försök till bostadsinbrott eller planering för sådana brott. I år kommer kommunledningskontoret beakta tidpunkter då risk för ökad brottslighet föreligger (till exempel sportlov, större helger samt sommarmånaderna) och möjligen utöka nyttjandet av vaktare ytterligare.

Både den ordinarie resursen och de utökade resurserna kan styras allteftersom lägesbilden för brott och trygghet förändras. Så har också skett, exempelvis har vaktare styrts om till platser där man påträffat olovliga bosättningar, platser där man misstänker försäljning eller bruk av cannabis och till platser där nedskräpning skett återkommande.

I ljuset av bland annat kommuners ökade behov av säkerhet, trygghet och bevakningstjänster av olika slag är det viktigt att följa utvecklingen lokalt och regionalt för att kunna bibehålla och effektivisera det system av nyckelaktörer, däribland vaktare och anpassa det efter den lokala lägesbilden vad gäller trygghet, säkerhet och brott. Denna bedömning sker kontinuerligt tillsammans med polismyndigheten.

I avtalet med nuvarande bevakningsföretag som upphandlats finns en uppgiftsbeskrivning³ där det framgår att bevakningsföretaget i samverkan med kommunen ska utvärdera de brottsförebyggande insatser som levereras. Utöver det har kommunstyrelsen beslutat att det ska göras en utredning av hur andra kommuner använder vaktare i trygghetssyfte (KS 2018/0325).

”Det trygghetsskapande arbete med vaktare som pågår i ett antal kommuner ska utredas i syfte att belysa möjliga effekter av sådana insatser i Danderyds Kommun”.

Kommunledningskontorets yttrande

Kommunledningskontoret konstaterar att Danderyds kommun under de senaste åren successivt utökat nyttjandet av vaktare vad avser omfattning och uppdatering av uppdragets innehåll. Detta har skett för att minska vissa

² Platser där inbrott och inbrottsförsök hittills har skett fördelar sig jämt över hela kommunen. Det medför att bevakning mot inbrott inte kan riktas mot särskilda platser på samma sätt som det har varit möjligt att rikta bevakning mot rån utomhus. Så länge underlag saknas får det konstateras att den *brottsförebyggande* effekten av en väktarinsats mot inbrott av den karaktär som nu prövas och som även beskrivs i motionen, är oklar. Motiven till insatser av det slaget baseras på andra överväganden och utifrån andra målsättningar.

³ i form av en hänvisning till upphandlingsunderlaget

Annette Lindell

typer av brottslighet och för att öka tryggheten på otrygga platser inom ramen för tillgängliga resurser 2019 och särskilt tillförda medel 2020 som en trygghetsåtgärning.

Behovet av väktartjänster är inte statiskt. Innehåll och omfattning av dessa tjänster bör utformas och har utformats för att kommunen ska kunna öka eller minska omfattning och innehåll beroende på lägesbilden. Lägesbilden vad gäller brott, säkerhet och trygghet uppdateras kontinuerligt inom ramen för ordinarie arbete vid trygghets- och säkerhetsenheten och tjänar som underlag till att bedöma behovet av väktartjänster. Den utredning om effekter av arbete med väktare i andra kommuner som kommunstyrelsens beslutat om inom ramen för "Brottsförebyggande samverkan med polis, lägesbild, handlingsplan och medborgarlöfte" (KS 2018/0325) kan ses som en del av denna kontinuerliga kvalitetsgranskning.

Johan Lindberg
Tf kommundirektör

Johan Nordenmark
Tf administrativ direktör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande Svar på motion från Bo Lagercrantz (SD) angående införande av trygghetsvakter i Danderyds kommun
2. Motionen